

עמוס קינן: משתין בקיר

בית־הקברות משתרע לכל מלוא העין. אנחנו צועדים בעקבות. שמיר ושית עלה בעקבות. שמיר ושית מכל העברים, איני זוכר דבר. מאומה לא אזכור, הוא הכל זוכר. עין השמים שחורה ומתעתעת. כוכבים רחוקים בתעותע חיזור קורצים אל חלל ריק ומתעתע ושביטים עשנים נטויי־זנב דוהרים במעלה שבילים כסופים. ערפל כבד צונח וזוחל ולוחד במצבות ובצללי־הרפאים, כוס החרבות נסה בילל אל אמירי האילנות, אנו צועדים בעקבות.

טורים־טורים ערוכות המצבות. אנו צועדים ממצבה אל מצבה ומיד אל יד ובלכתנו נגרש את הערפל לרגע קט, להרף־נצת, אחר ישוב־ינוח על הפגרים. אנו צועדים הלאה, נעצרים לרגע בעצב עמוק ובתוגה אינ־קץ. אנו בוכים ללא קול והוא מרים את רגלו ומשתין בקיר ואחר יכשכש בזנבו וירוץ הלאה, הלאה. אינ־קץ למצבות, ואני סופר ומונה וקורא ונפעם ורוחי אללה ולבי בי לאבן. גם האל הסתיר סניו הלילו: הנה, אין תוחלת.

את עצמות יקירי אני מלקט. בבית הזה מתי גם אנוכי פעם אחת ובבית הזה נולדתי למעצבה. אותי אהבו כליל חסד־נעורים וכאן צלחה עלי הרוח. הוא זוכר הכל. הוא נעצר לרגע מטה אזניו להקשיב אם לא נשמע קול מבור־קבר ואם לא תזעקנה האבנים ולא ישתכחון יד ושם. אחר ירים רגל וישתין בקיר, לאות ברית. עז־נפש הוא ובן־אל־פחד כבן־רהב ושריריו עשת וזנבו כשבט־עברה ועיניו קרועות־לטושות מזרות זיקים ולשונו שלוחה ונוטפת ואזניו זקופות־נטויות באפלה ואני אחריו. הוא הזוכר, הוא היודע, משתין בקיר.

גחליליות עיניים רעות נוצצות מזימת־משחית כלה ונחרצה. כולן כולן אחרי בברק תוחלת ונצנוץ רחוק וקר ומפלח לב, הרם רגלך, משתין בקיר. שומר־הקברות הנה צועד, נשען על מטהו. גולת מטהו מפותחת כפתור־ופרח מעשה־חושב, שניו שני זהב ועל ימינו אצעדת שנים. בידו צרור המפתחות. כטוב עליו לבו יתן קולו בשיר, שיר זר

ומוזר ומצחיק. את קולו יתן בלכתו בשיר זמר, שיר תהלוכה, ואחריו תתגודד תהלוכת הרפאים במחול צלמוות, מרקדים בכל עצמותם ונפשי יוצאת אליהם. אני נושק לעיני יעלה ומלטף את קווצותיה ומתפלש בין צלעותיה, ואליהועיני מספר לי בדיחה ואני צוחק בקול גדול וגורא ומי מטסל בשפמו. אל משתה הזבח נאספנו כולנו. כאן השמחה וכאן הששון בבית המשתה בחופת־זרמת־רפאים. הוי שכר! אחר חצות לאור המנורה הייתי יושב ומעלה על לב את יקירי ויעלה היתה בבית השני. הייתי מציץ אל הבית השני, מטפס על הגגות ומתעקל בין החצרות מפני הרודפים וכל עוד לבי לפני חלונה המואר השמם הייתי עולה למעלה למעלה ומנקה ומצחצח את כלי המלחמה. עד שמצאוני השומרים ושאלו מה אתה מסתובב כאן בלילה. אמרתי להם בואו גם אתם למשתה, עד עלות השחר, ואחר נצא כולנו, אם נשוב. יום אחד קמה יעלה ונסעה. ומי גם הוא מת. וגם אליהועיני, וכולם לפני מרקדים־סובאים בנשף והשומר שר בקול גדול, קול עגות, ומקשקש בצרור המפתחות.

הלוך נלך בחשכה. אני ועוֹה־נפש. אני מביט במצבות באישון קפוא ועוֹה־נפש משתין בקיר. משתין ומיליל והולך סובב ומכשכש זנבו יתום וערירי ומשתין על כל אבן שדה ועל כל קיר ועל כל מלוא בית־הקברות, בית־העולם. מחר אעמוד גם אני לידו ואיליל בתוגה אל הירח הצהוב ואחר ארוץ אורה בכשכוש זנב אל בית־הקברות ואעמוד רגע, זוכר הכל, וצשתין וארוץ הלאה לדרכי.

מאי 1953